

Sygn. akt VU 882/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania R. S.

od decyzji Nr (...)Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 29 maja 2015 r., Nr (...)

w sprawie R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

Oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...)z dnia 29.05.2015 r. znak (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.ustalił, iż odwołująca R. S.jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu tej działalności od podstawy nie niższej niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w okresie od 01.08.2013 r. do nadal.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła R. S., domagając się ustalenia, iż od dnia 01.08.2013 r. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu działalności gospodarczej wobec podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia u angielskiego pracodawcy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Odwołująca zamieszkuje w Polsce. Od dnia 16.05.2011 odwołująca prowadzi działalność gospodarczą w Polsce – Kancelaria (...). Jest to działalność prowadzona jednoosobowo, w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej i polega na zawieraniu umów ubezpieczeniowych na rzecz różnych towarzystw ubezpieczeniowych. Odwołująca rozlicza się w oparciu o ksiązkę rozchodów i przychodów. Roczny przychód wynosi około 80000 zł, roczny dochód- 10000 zł.

(dowód: zeznania odwołującej)

W dniu 09.02.2015 r. odwołująca złożyła w organie rentowym wniosek o ustalenie właściwego ustawodawstwa za okres od 01.08.2013 r., powołując się na stosunek pracy realizowany w na rzecz angielskiego pracodawcy.

W dniu 01.08.2013 r. odwołująca zawarła umowę o pracę firmą (...)(...). Przedmiotową umowę odwołująca zobowiązała się do wykonywania pracy w charakterze doradcy biznesowego. W umowie nie określono stałego miejsca pracy, wskazując iż miejsce pracy jest odpowiednie do wymagań biznesowych. Czas pracy określono jako normowany, wynagrodzenie godzinowe - 6,20 funta za godzinę, płatne przelewem.

Organ rentowy prowadził postępowanie w kwestii ustawodawstwa właściwego. Wezwano odwołującą do złożenia wyjaśnień mających na celu ustalenie, gdzie faktycznie wykonywana jest praca. Odwołująca złożyła w organie wyjaśnienie, iż pracę wykonuje na terenie Polski za pomocą telefonu oraz komputera i klientów pozyskuje z Polski. Na rozprawie odwołująca podała także, iż klientów pozyskuje także z Anglii, gdzie pracuje jej wielu znajomych.

Organ rentowy pismem z dnia 05.03.2015 r. poinformował odwołującą, iż ustala jako właściwe dla odwołującej ustawodawstwo polskie. Organ poinformował także instytucję angielską o ustaleniu polskiego ustawodawstwa od dnia 01.08.2013 r. Ustalenie to miało charakter tymczasowy. Instytucja brytyjska w ciągu 2 miesięcy od poinformowania jej o tym fakcie nie wniosła zastrzeżeń do ustalenia polskiego ustawodawstwa. Organ rentowy przyjął, iż ustalenie polskiego ustawodawstwa jest ostateczne.

Odwołująca nie przedłożyła dokumentów wymaganych przez angielską instytucję ubezpieczeniową - National Insurance Contributions Office International Caseworker w Wielkiej Brytanii. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wymaga informacji dotyczących „stanu pracy” zainteresowanych. Wydaje formularz (...)do wypełnienia w sprawie, kieruje szereg pytań, które są konieczne do potwierdzenia stanu pracy danej osoby w Zjednoczonym Królestwie. Co do odwołującej brytyjska instytucja ubezpieczeniowa nie poczyniła takich działań. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa przyjmuje, że skoro osoba zainteresowana została rekrutowana w Polsce, na stałe jest zamieszkała w Polsce, będzie pracowała w Polsce dla brytyjskiego pracodawcy i jest samozatrudniona w Polsce, będzie podlegała polskim przepisom dotyczącym ubezpieczeniu społecznemu. Takie stanowisko instytucja ta zajmuje w innych sprawach.

Odwołująca przedłożyła umowę o pracę, dowody wypłat na kwoty od 41 funtów do ponad 300 funtów z sierpnia 2014 r., czerwca 2014 r., lipca 2014 r., maja 2014 r., kwietnia 2014 r., marca 2014 r., stycznia 2014 r., lutego 2014 r., grudnia 2013 r., listopada 2013 r., października 2013 r., września 2013 r., sierpnia 2013 r., kartę ubezpieczenia zdrowotnego – (...)oraz aplikację do wydania numeru ubezpieczenia National Insurance Number. Powyższe aplikacja potwierdza jedynie nadanie numeru odpowiadającego polskiemu NIP. Powyższy numer nie jest dowodem podlegania ubezpieczeniu społecznemu angielskiemu (wyrok SA w Szczecinie III AUa 327/14).

Jak wyżej wskazano, odwołująca okazała organowi rentowemu umowę o pracę sporządzoną z firmą (...)(...). Jest to firma, w imieniu której występuje P. B.. Ta sama osoba występowała w imieniu firmy (...)(...)w sprawie R. K(...). Według odwołującej firma zajmuje się sprawami takimi jak agencja pracy tymczasowej. Odwołująca uzyskała informacje o firmie z Internetu. Odwołująca nie zna języka angielskiego. Odwołująca w ramach umowy miała znajdować klientów dla firmy. Praca miała polegać na tym, iż gdy ktoś chciał znaleźć pracę lub sprzedać towar, odwołująca dawała mu kontakt do firmy (...). Odwołującą nie interesowało, czy taka osoba zawarła umowę z firmą czy nie. Odwołująca nie była rozliczana z tego ilu klientów pozyskała. Gdy okazało się, iż z polecenia odwołującej doszło do zawarcia umowy, odwołująca uzyskiwała z tego tytułu wpływ. W umowie wskazano stałą stawkę godzinową, która odpowiada stawce najniższej dopuszczalnej. Odwołująca nie sporządzała wykazu godzin pracy, nie była z tego rozliczana. Nie wskaźnik ilości godzin przepracowanych decydował o wynagrodzeniu, lecz wypłata kwoty odpowiadającej pojęciu prowizji – procent od realizacji umowy zawartej z osobą pozyskaną przez odwołującą. Przy stawce godzinowej 6,2 funta za godzinę, wypłaty 300-400 funtów odpowiadały pracy za kilka dni miesięcznie (ponad 48 funtów za 8 godzinny dzień). Jest to kwota dużo niższa od najniższej angielskiej płacy. Odwołująca otrzymywała mailowo rozliczenie miesięczne z umowy, rozliczenie podatkowe. Odwołująca posiada europejską kartę leczenia wydaną w Anglii. Nie otrzymała dokumentu potwierdzenia podlegania ubezpieczeniu angielskiemu A1. Odwołująca

nigdy nie wykonywała pracy w Anglii. Była w Anglii raz dwa dni – okazane bilety i rezerwacja hotelu oraz drugi raz, aby podpisać jakiś dokument.

(dowód: zeznania odwołującej, Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego, rozliczenie płacy odwołującej, dowody odprowadzania składki na ubezpieczenie w Anglii, aplikacja co do wydania numeru ubezpieczenia)

Sąd nie wezwał do udziału w sprawie pracodawcy odwołującej, uznając, iż poprzez określenie na szczeblu instytucji ubezpieczeniowych polskiej i angielskiej właściwego ustawodawstwa, przesądzona została kwestia podlegania przez odwołującą ubezpieczeniu polskiemu i nie zachodziła potrzeba podważania umowy o pracę zawartej przez odwołującą z pracodawcą, który nazywa siebie pracodawcą angielskim - tylko w takiej sytuacji pracodawca byłby zainteresowanym w sprawie.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych regulacja unijna dotyczy jedynie koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych państw członków. Prawo pierwotne w tym zakresie stanowi art. 42 Traktatu WE oraz przepisy art. 39,43 i 44 tegoż Traktatu. W myśl powołanego przepisu art. 42 Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251, przyjmuje w dziedzinie zabezpieczenia społecznego środki niezbędne do ustanowienia swobodnego przepływu pracowników: w tym celu Rada ustanawia system umożliwiający pracownikom migrującym oraz uprawnionym osobom od nich zależnym:

a) zaliczanie wszystkich okresów uwzględnianych w prawie poszczególnych państw w celu nabycia i zachowania praw do świadczenia oraz naliczania tych świadczeń,

b) wypłatę świadczeń osobom mającym miejsce zamieszkania na terytorium państw członkowskich.

Wymieniony przepis Traktatu wskazuje jedynie na konieczność zaliczania wszystkich okresów uwzględnianych w prawie poszczególnych państw w celu nabycia i zachowania uprawnień do świadczeń oraz naliczania ich wysokości oraz zagwarantowanie wypłaty tych świadczeń osobom mającym miejsce zamieszkania na terenie wspólnoty. Przepis traktatu uwzględnia więc odmienności systemów zabezpieczenia poszczególnych Państw i nie ingeruje w warunki do przyznania konkretnych świadczeń w poszczególnych państwach. Regulacje wspólnotowe wprowadzają reguły kolizyjne określające, ustawodawstwo którego Państwa członkowskiego będzie miało zastosowanie do zainteresowanego. Reguły koordynacji nie pozbawiają władz krajowych kompetencji do określania rodzaju świadczeń przysługujących na podstawie prawa wewnętrznego ani warunków ich przyznawania. Unia Europejska nie harmonizuje krajowych systemów zabezpieczenia społecznego.

Prawo wtórne w tym zakresie stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004 r. o koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych (Dz. Urz. UE L 166/1), Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16.09.2009 r. w sprawie wykonania Rozporządzenia nr. 883/2004 (Dz. Urz. UE L 284/1).

Zgodnie z art. 13 ust 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004 r. o koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje pracę najemną. W sytuacji, gdy zdarza się taki stan faktyczny, należy odwołać się do przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16.09.2009 r. w sprawie wykonania Rozporządzenia nr. 883/2004. Zgodnie z art. 16 powyższego rozporządzenia instytucje ubezpieczeniowe państw zainteresowanych ustalają właściwe ustawodawstwo dla danej osoby.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i ust 3 punkt 1 cyt. przepisu osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego

Przepisy powyższe regulując sprawy kolizji ustawodawstw w zakresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu, wskazują na kwestię miejsca wykonywania pracy – wszelkiej aktywności zawodowej.

Co do odwołującej w zakresie warunków podlegania ubezpieczeniu społecznemu znajduje zastosowanie prawo polskie. Instytucje ubezpieczeniowe dokonały w tym zakresie właściwych ustaleń. Odwołująca mieszka w Polsce, prowadzi działalność gospodarczą w Polsce i tutaj wykonuje pracę na rzecz pracodawcy nazwanego angielskim pracodawcą. Odwołująca nigdy nie wykonywała pracy w Anglii, nie mogła więc być oddelegowana do pracy z Anglii do Polski.

Co do odwołującej polska instytucja ubezpieczeniowa określiła, iż w sprawie odwołującej właściwe jest polskie ustawodawstwo ubezpieczeniowe. Angielska instytucja ubezpieczeniowa nie złożyła sprzeciwu co do tego ustalenia. W takiej sytuacji do czasu zmiany uzgodnień w tym zakresie między instytucjami ubezpieczeniowymi, właściwe dla sytuacji odwołującej jest prawo polskie.

Zgodnie z art. 6 ust 5 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 205 poz. 1585) osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu z tego tytułu.

Odwołująca jako osoba prowadząca działalność gospodarczą w Polsce i nie objęta ubezpieczeniem społecznym z tytułu pracy najemnej dla angielskiego pracodawcy w innym Państwie Członkowskim, podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w Polsce.

Z uwagi na powyższe odwołanie jako bezzasadne podlegało oddaleniu w myśl art. 477¹⁴ § 1 kpc.